

Fylkesmannen i Hedmark

Utsatte barn og unge Utfordringer og muligheter sett fra Hedmark

Trond Lutnæs, fylkeslege/leder sosial- og
helseavdelingen

Anne Cathrine Holth, utdanningsdirektør/leder
oppvekst- og utdanningsavdelingen

Høsbjør 2. juni 2017

Hvem er de «utsatte barn og unge»?

Hvorfor er det viktig at barn og unge og deres familier skal oppleve et helhetlig og samlet tilbud?

Hvordan kan ulike kommunale tjenester samarbeide for at tilbudet skal framstå som koordinert og helhetlig?

Tildelingsbrevet til fylkesmannen 2017:

«Det er høy erkjennelse innenfor de ulike sektorene om at det er viktig og nødvendig å samhandle mer helhetlig om barn og unges utvikling og læring.

Det gjelder særlig i tilfeller der det er behov for innsats fra flere faginstanser samtidig og over lengre perioder. Samhandling er også svært viktig i et generelt forebyggende perspektiv.

Fylkesmannen har en viktig rolle som samordningsorgan og skal være pådriver for at **kommunene utvikler et helhetlig og samordnet tilbud til barn og unge og deres familier.**»

Felles oppdrag fra 4 departementer/direktorater:

Koordinert innsats for barn og unge (0-24 samarbeidet)

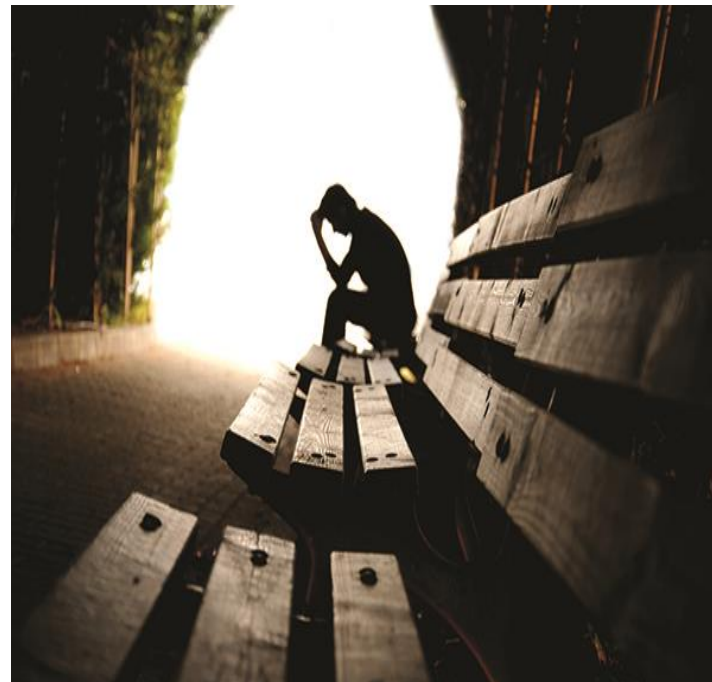
Bidra til helhetlig og samordnet tjenestetilbud til barn og unge innen fagområdene barnehage, grunnopplæring, barnevern, helse, sosiale tjenester og arbeidsliv.

Barn og ungesatsingen

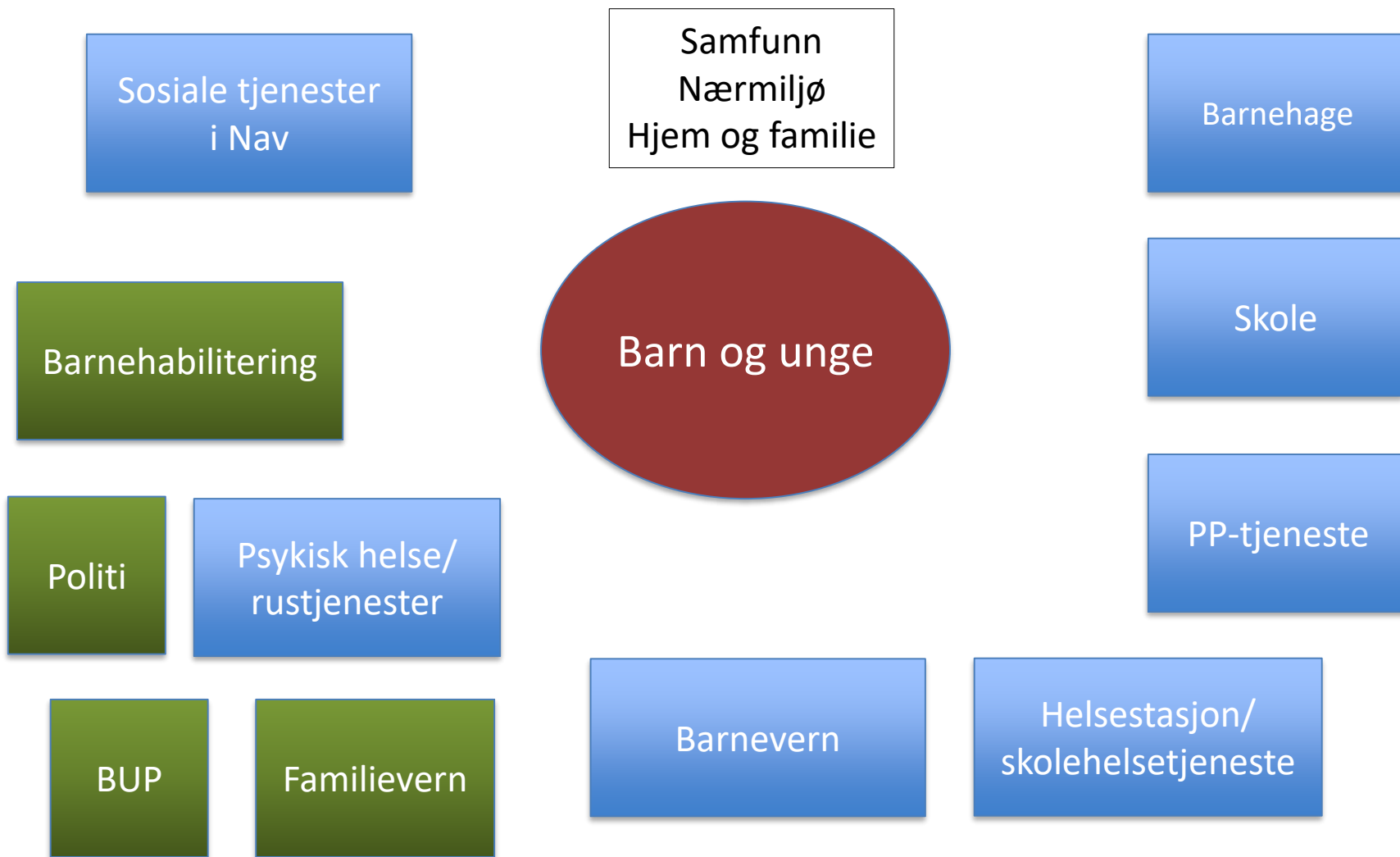
0-24 samarbeidet

- Fylkesmannen skal bistå kommunene med å videreutvikle og styrke kommunenes innsats for barn og unge
- Fylkesmannen er pådriver for at kommunene utvikler et helhetlig og samordnet tilbud til utsatte barn og unge og deres familier

Fylkesmannen i Hedmark

Pådriver for utvikling

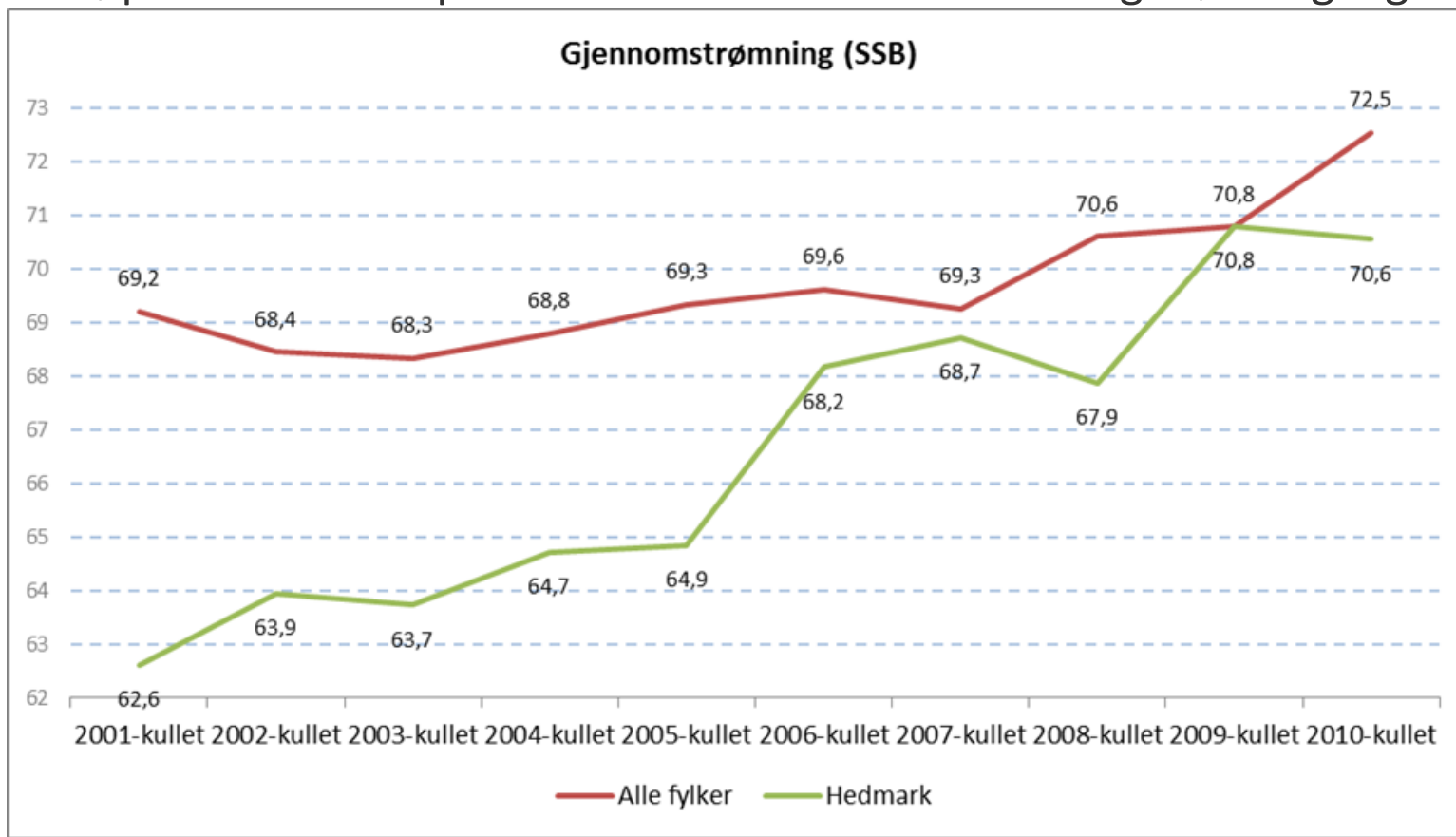

Spesielle utfordringer i Hedmark for barn og unge?

- Levekårsutfordringer (eks. barnefattigdom)
- Høy andel unge uføre
- Lavt utdanningsnivå
- Skoleresultater
- Svak *kultur for læring*

Gjennomstrømning

- Andel av elevene som har oppnådd yrkes- eller studiekompetanse i løpet av en 5-års periode etter at elevene startet Vg1 første gang

Kilde: SSB

Helsestasjon/skolehelsetjeneste

- Fra 2014 til 2017 er det lagt til rette for å styrke helsestasjons- og skolehelsetjenesten med til sammen 836 millioner kroner.
- Helseministeren: «Det er viktig at barn og unge har et godt lavterskeltilbud. Vi ser at regjeringens satsning på de forebyggende helsetjenestene til unge gir resultater. De siste årene har vi sett en tydelig vekst i antall helsesøstre og andre viktige yrkesgrupper.»
- Vi ser ikke denne veksten i Hedmark

Barnevern

- 14 barneverntjenester i Hedmark (5 interkommunale ordninger). Bare Åmot og Stor-Elvdal har egne tjenester med under 5 fagstillinger
- 40 statlige øremerkede stillinger
- Akuttberedskap i barnevernet
- Kvalitets- og strukturereform
- Særlig oppfølging av barneverntjenester med problemer (rett hjelp i rett tid, oppfølging av tiltak, oppfølging av fosterhjem, kvalitet i undersøkelser og oppfølging)

Psykisk helse og rus

- Betydelig utbygging av kommunale tjenester etter opptrappingsplanene psykisk helse og rus
- Mange gode prosjekter som også omfatter forebygging og barn/unge – en tjeneste som er helt avhengig av samarbeid med andre

Fylkesmannen i Hedmark

Sosiale tjenester i Nav

Fra formålsparagrafen i sosialtjenesteloven:

«Loven skal bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.»

Sosiale tjenester i Nav

- Barnefattigdom (barn i lavinntektsfamilier)
«Helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier»
- *NAV-rådgivere i videregående skoler*
- Tjenesten «Informasjon, råd og veiledning»
- Hensynet til barns behov i vurdering av søknader om økonomisk sosialhjelp
- Bruke informasjonen fra Nav (eks. Nav Elverum)

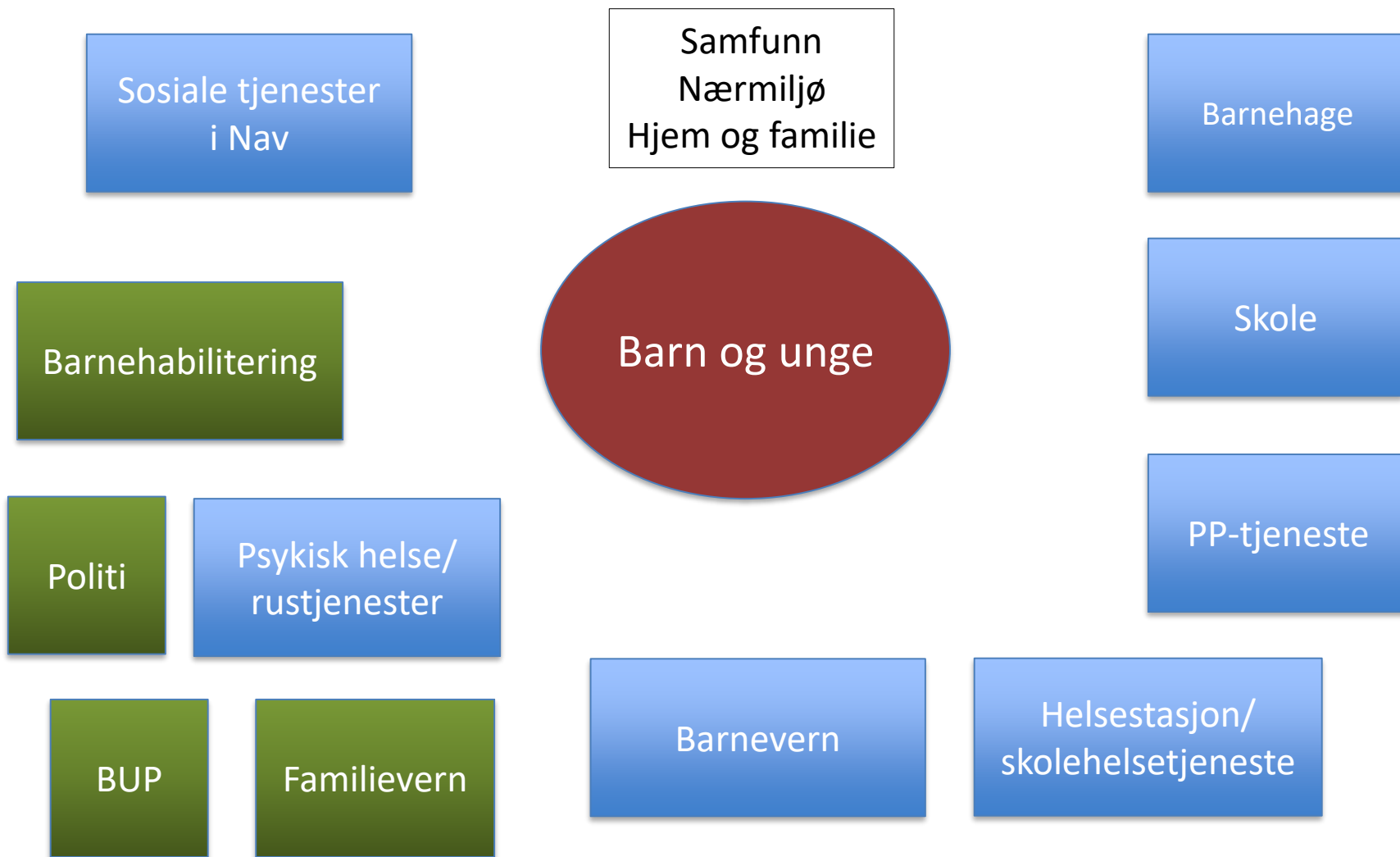
Situasjonen til elever som mottar spesialundervisning

- Elever som mottar spesialundervisning har en betydelig lavere motivasjon og arbeidsinnsats enn andre elever
- Spesialundervisningselevne viser en klart lavere sosial kompetanse enn øvrige elever
- De trives noe dårligere enn andre elever og er mer utsatt for mobbing
- De siste 10 årene har kjønnsfordelingen vært 70 % gutter og 30 % jenter

(Nordahl, T., 2012)

Fylkesmannen i Hedmark

Pådriver for utvikling

KS FOU-PROSJEKT NR. 134033

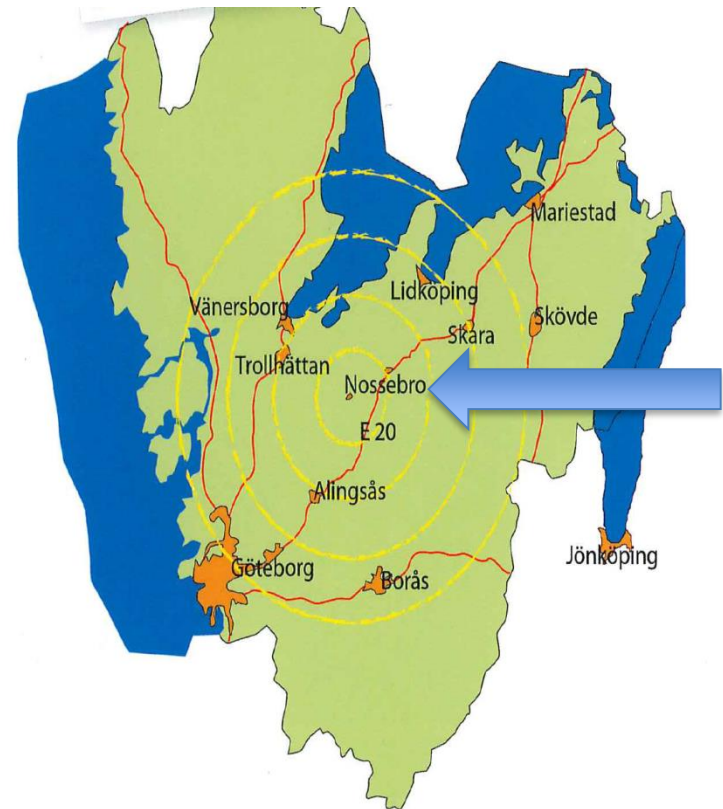
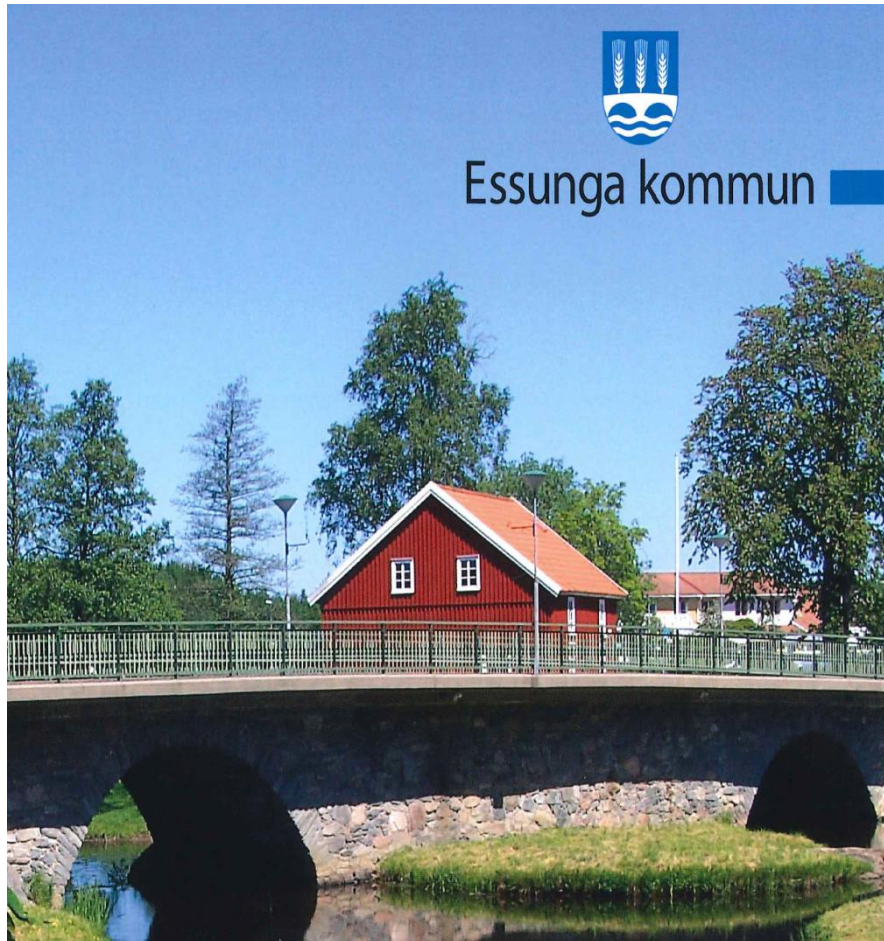
«Trygg oppvekst – helhetlig organisering av tjenester for barn og unge» (Møreforskning)

Formål med prosjektet har vært å undersøke hva som er typisk for kommuner som gir gode og effektive tjenester til barn og unge.

- *Robust samhandlingskultur i kommunen og felles verdier blant ledelse og ansatte er avgjørende*
- *Grunnlaget for kommuner som anser seg som foregangskommuner for utsatte barn og unge etableres i kommunes toppledelse – forankringen er helt avgjørende for utfallet*

Fylkesmannen i Hedmark

Pådriver for utvikling

Utgångspunkt

Sommaren 2007 kom öppna jämförelser för första gången och de visade på ett mycket tydligt sätt var vår kommun låg i ranking utifrån behörighet till gymnasiet och meritpoäng.

2007

nr 289 av 290

2010 – 2013

nr 1-10 av 290

- ✓ Inkludering
- ✓ Forskningsbasert (litteratur)
- ✓ Enhetlig praksis
- ✓ Tett samarbeid med foreldre
- ✓ Felles kommunalsjef for sosialtjeneste/skole
- ✓ Ikke økte kostnader

Videre aktivitet fra fylkesmannen i barn/unge-samarbeidet

- Understøtte «Kultur for læring»
- Forankre arbeidet bedre i hele fylkesmannsembetet
- En mer helhetlig presentasjon utad
- Fokusere på barns behov i planlegging (planstrategier og samfunnsplanleggingen)
- Regionale samlinger om barn/unge-samarbeidet i den enkelte kommune

Synspunkter på hva som vil hjelpe kommunene i arbeidet videre?

Spørsmål kommunene bør stille seg:

- Hva skal til for at vi skal gi et mest mulig helhetlig tilbud til utsatte barn og unge i min kommune?
- Er tilbudet forankret i kommunens ledelse – og i strategi- og plandokumenter?
- Hvordan er samhandlingskulturen hos oss?
- Har vi en hensiktsmessig organisering av arbeidet?